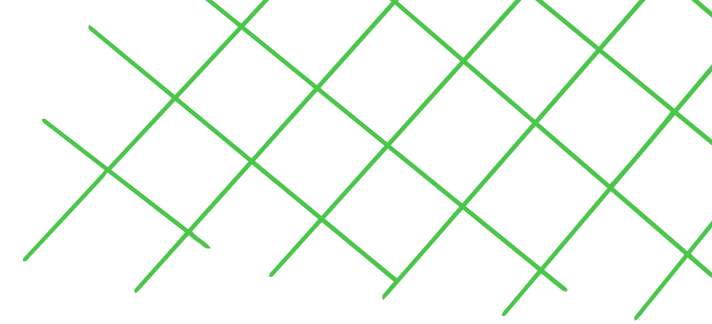

Формувальне оцінювання
навчальних досягнень
учнів в освітньому процесі з
інтегрованих курсів
природничого спрямування

Тетяна Сторчак

**редакторка-методистка природничого
напрямку**

067 107 14 06

Tetiana.Storchak@formula.education

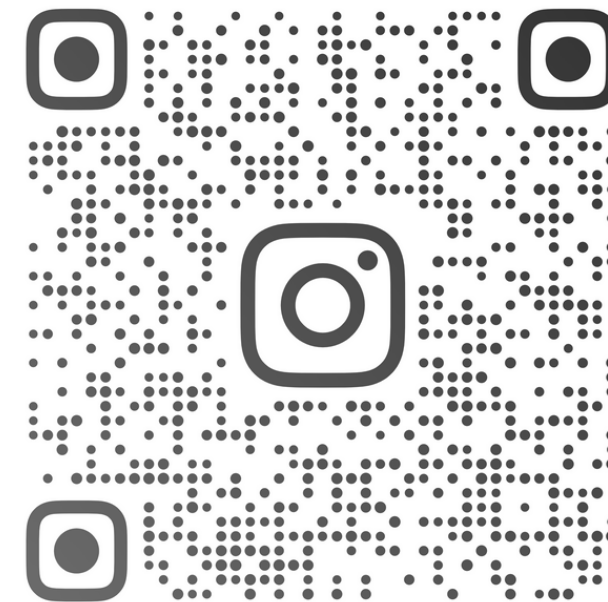
Хочете першими дізнаватись про наші
**новини, корисні поради для вчителів та
актуальні видання?**

Підпишіться на наші сторінки у соціальних мережах!

facebook

 Instagram

FORMULA_OSVITA

1

Особливості оцінювання в НУШ

2

Групи результатів та рівні оцінювання навчання

3

Визначення груп навчальних досягнень у різних видах діяльності

Особливості оцінювання в НУШ

Типи оцінювання

- ◆ **Формувальне** } *для динамічного регулювання змісту навчальної діяльності*
- ◆ **Поточне** }
- ◆ **Підсумкове** } *для закріплення та повторення вивченого, контролю результатів навчання*

Формувальне оцінювання

Зміст

Для вчителя

- ✓ Оцінювання для навчання
- ✓ Оптимізація змісту навчального процесу
- ✓ Врахування особливостей кожного учня та класу в цілому

Для учнів

- ✓ Отримання зворотного зв'язку
- ✓ Створення власної траєкторії розвитку
- ✓ Формування цілей для подальших досягнень

Формувальне оцінювання

Форми оцінки:

- + Рівні (високий, достатній, середній, початковий)
- + Бали (1-12)
- + Вербальна оцінка (добре, чудово, класно)

Формувальне оцінювання

Варіанти реалізації:

- Самостійне або взаємооцінювання,
- Оціночні аркуші, картки, опитувальники
- Завдання, запитання, тести
- Щоденник спостережень вчителя, електронний журнал, усно

Наприклад!

Приклад завдання

1. Які науки про природу вам відомі?
2. Хто займається дослідженням природи?
3. Навіщо люди вивчають природу?

Формувальний зміст

Які науки вже відомі дітям?

На яких треба акцентувати увагу?

Яку термінологію використовують?

Як діти висловлюють свою думку?

Ефект для учня

Що я вже знаю?

Що є незрозумілим для мене?

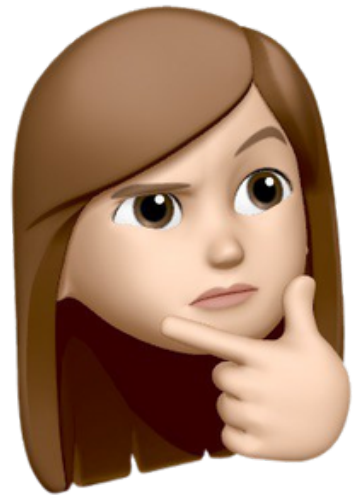
Про що хочеться дізнатись більше?

Чому формувальне оцінювання таке важливе?

- + Регулярне отримання зворотного зв'язку дозволяє учням аналізувати свої досягнення визначати зони росту
- + Концентрація учнів на своїх цілях значно підвищує мотивацію, орієнтує їх на результат
- + Підхід до формування навчання з урахуванням індивідуальних потреб учнів є гнучким та раціональним
- + Усвідомлення учнями власної спроможності до розвитку - надзвичайно цінний навик

Що отримує учень?

Яка моя мета?

Де я зараз на цьому шляху?

Який мій наступний крок?

Що отримує вчитель?

Яка поточна ситуація?

Де зони росту?

Як покращити?

Які виклики?

- Нове - це завжди складно
- Екологічність та обов'язковість зворотного зв'язку
- Зберігати баланс між *формувальним* та *формальним* оцінюванням
- Недостатня кількість практик формувального оцінювання

Групи результатів та рівні оцінювання

Групи результатів навчання

- ✦ Визначаються під час формувального оцінювання
- ✦ Використовуються для семестрового оцінювання
- ✦ Записуються в свідоцтво досягнень
(характеристика результатів навчальної діяльності)
- ✦ Сформовані відповідно до переліку наскрізних умінь
- ✦ Охоплюють споріднені навчальні результати в межах кожної групи

Для природничої освітньої галузі

Група результатів навчання

Графа у свідоцтві досягнень

Пізнання світу природи засобами наукового дослідження

Проводить дослідження природи

Опрацювання, систематизація та представлення інформації природничого змісту

Опрацьовує та використовує інформацію

Усвідомлення розмаїття і закономірностей природи, ролі природничих наук і техніки в житті людини; відповідальна поведінка для сталого розвитку суспільства

Усвідомлює закономірності природи

Розвиток наукового мислення, набуття досвіду розв'язання проблем природничого змісту (індивідуально та у співпраці)

(оцінюється наскрізно)

Проводить дослідження природи

- Виявляє і формулює проблему дослідження
- Визначає мету і завдання, формулює гіпотезу
- Планує дослідження
- Досліджує
- Аналізує результати, формулює висновки, презентує результати дослідження

Опрацьовує і використовує інформацію

- Здійснює пошук інформації, оцінює та систематизує її
- Представляє інформацію в різних формах
- Застосовує, узагальнює, порівнює здобуту інформацію у подальшому

Усвідомлює закономірності природи

- Усвідомлює розмаїття природи
- Класифікує об'єкти і явища природи
- Виявляє взаємозв'язки об'єктів і явищ природи
- Усвідомлює значення природничих наук, технологій, техніки

Рівні навчальних досягнень

Рівні	Бали
Початковий	1-3
Середній	4-6
Достатній	7-9
Високий	10-12

Початковий рівень

- Виконання/відтворення з допомогою вчителя
- Присутні помилки
- Володіння незначною частиною матеріалу
- Нечіткі уявлення про об'єкт вивчення

Середній рівень

- Повторення та відтворення за зразком
- Знання та розуміння основних положень навчального матеріалу
- Наявні помилки та неточності
- Правильні, проте недостатньо осмислені відповіді

Достатній рівень

- Знання основних положень та фактів з теми
- Наведення власних прикладів та думок
- Застосування знань та умінь в стандартних ситуаціях
- Логічні відповіді, хоч і з незначним неточностями

Високий рівень

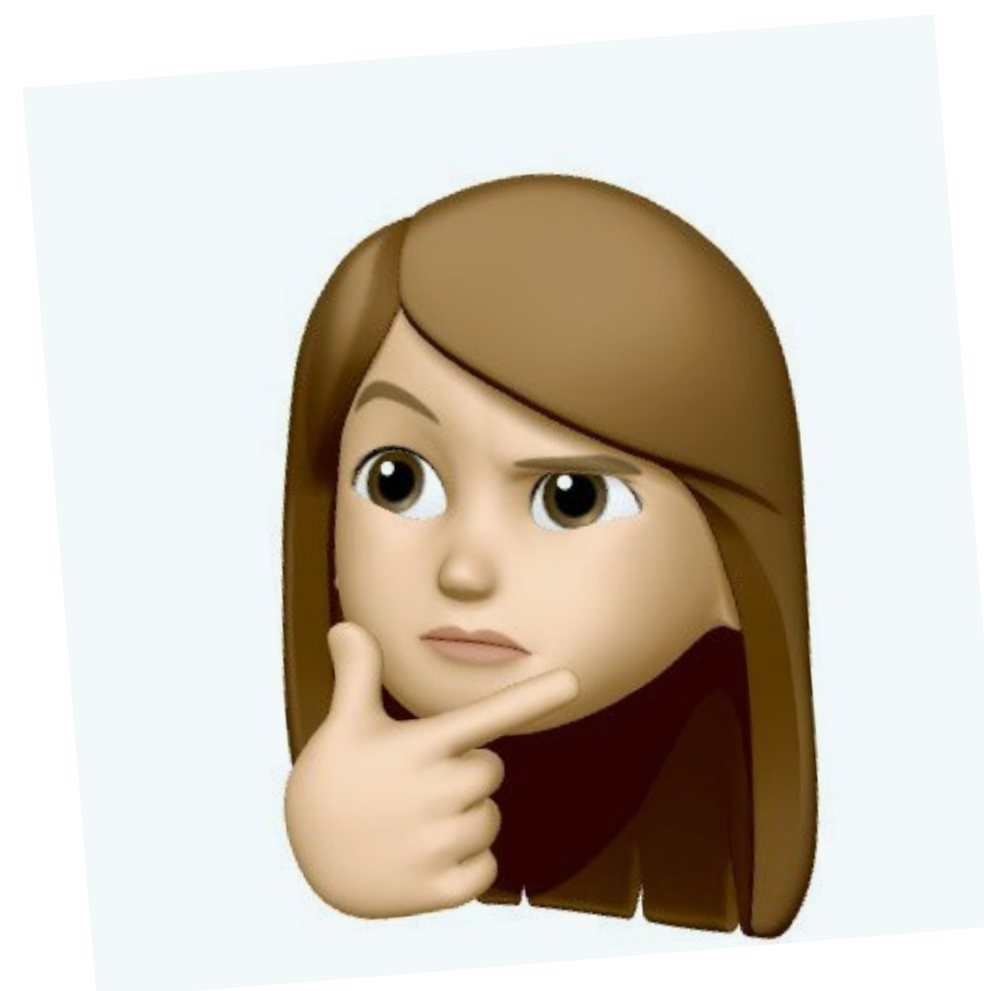
- Повні глибокі знання з теми
- Використання знань та умінь в практичній діяльності
- Прийняття обгрунтованих рішень
- Вміння самотійно знаходити та систематизувати інформацію

Як і де записувати результати?

- Щоуроку, для всіх або окремих учнів
- Щоденник спостережень вчителя
- Електронний журнал
- Електронна таблиця

	дата				дата				дата			
	пдп	узп	ові	Загальна	пдп	узп	ові	загальна	пдп	узп	ові	загальна
Учень 1												
Учень 2												
Учень 3												

Визначення груп навчальних досягнень у різних видах діяльності

Нумо досліджувати

- Робота групами або в парі
- Здобуття знань через дію, замість готових рішень
- Цікаві дослідження щодня

✓ Проводить дослідження природи

Нумо досліджувати!

- Які тверді речовини розчиняються у воді?
- Зробіть припущення, які з речовин розчиняються у воді, а які – ні.
- Перевірте розчинність речовин.
- Що ви спостерігаєте?
- Які суміші прозорі, а які – каламутні?
- Обговоріть результати та зробіть висновок.

За якими ознаками ми визначаємо, розчиняється тверда речовина в рідині чи ні?

А

Нумо досліджувати!

- Дослідіть, що таке конденсація.
- Наберіть гарячу воду в пластиковий стакан і накрийте його іншим пластиковим стаканом.
- Які зміни ви спостерігаєте?
- Обговоріть результати дослідження та зробіть висновок.

Який процес є протилежним конденсації?

Б

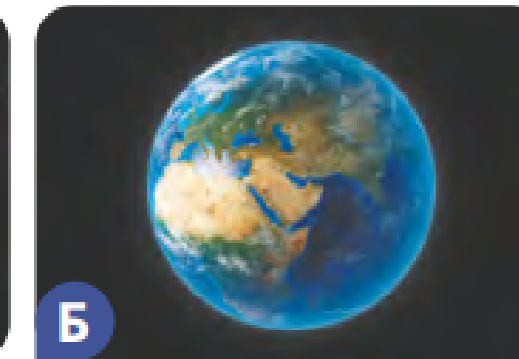
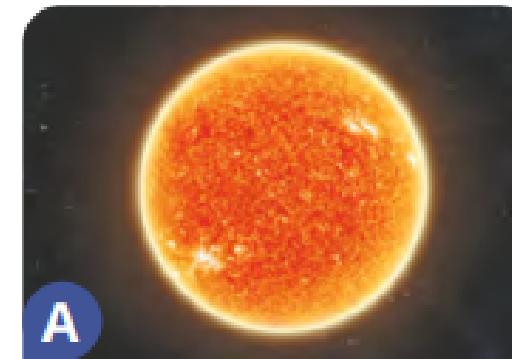
Проблемні питання

- Спонукають шукати рішення
- Учні шукають відповіді, використовуючи вже відомі факти
- Обговорення в класі сприяє налагодженню комунікації

✓ Усвідомлює закономірності природи

1. Який із методів дослідження природи використовують діти?
2. Чим відрізняються ці методи? Що потрібно, аби виконати спостереження, вимірювання чи експеримент?

1. Яку форму мають Сонце, Земля та Місяць?
2. Чи відомо вам, які розміри Сонця у порівнянні з Землею та Місяцем, і яким є розмір Землі у порівнянні з Місяцем?
3. Чи знаєте ви, якою є відстань від Землі до Місяця?

Доведи свою думку

- Пошук аргументів
- Розвиток мовленнєвих компетентностей
- Вміння висловлювати власну думку
- Критичне мислення щодо почутого

Чи мали б ми день і ніч, якби Земля не оберталася навколо своєї осі?

Які дві відмінності між випаровуванням і кипінням?

Чому перед кожним експериментом слід повторювати правила безпеки?

✓ **Усвідомлює закономірності природи**

Обговорення прочитаного

- Закріплення здобутих знань в ході дискусії
- Вміння висловлювати свою думку
- Формування причинно-наслідкових зв'язків

кукурудза

миша

змія

сова

Ланцюг живлення ілюструє харчові зв'язки між різними видами. Ланцюги живлення завжди починаються з виробників. Стрілки в ланцюгах живлення показують, хто з організмів кого з'їв.

Опишіть харчові зв'язки, зображені в ланцюгу живлення.

Цікавий факт

1

Для того щоб 12 годин на добу протягом року горіла одна лампа потужністю 100 Вт, необхідно спалити 180 кг вугілля, внаслідок чого в атмосферу потрапить 425 кг вуглекислого газу.

Порахуйте, які будуть витрати вугілля та викиди вуглекислого газу в атмосферу, якщо лампочка горітиме по 12 годин на добу протягом 30 днів?

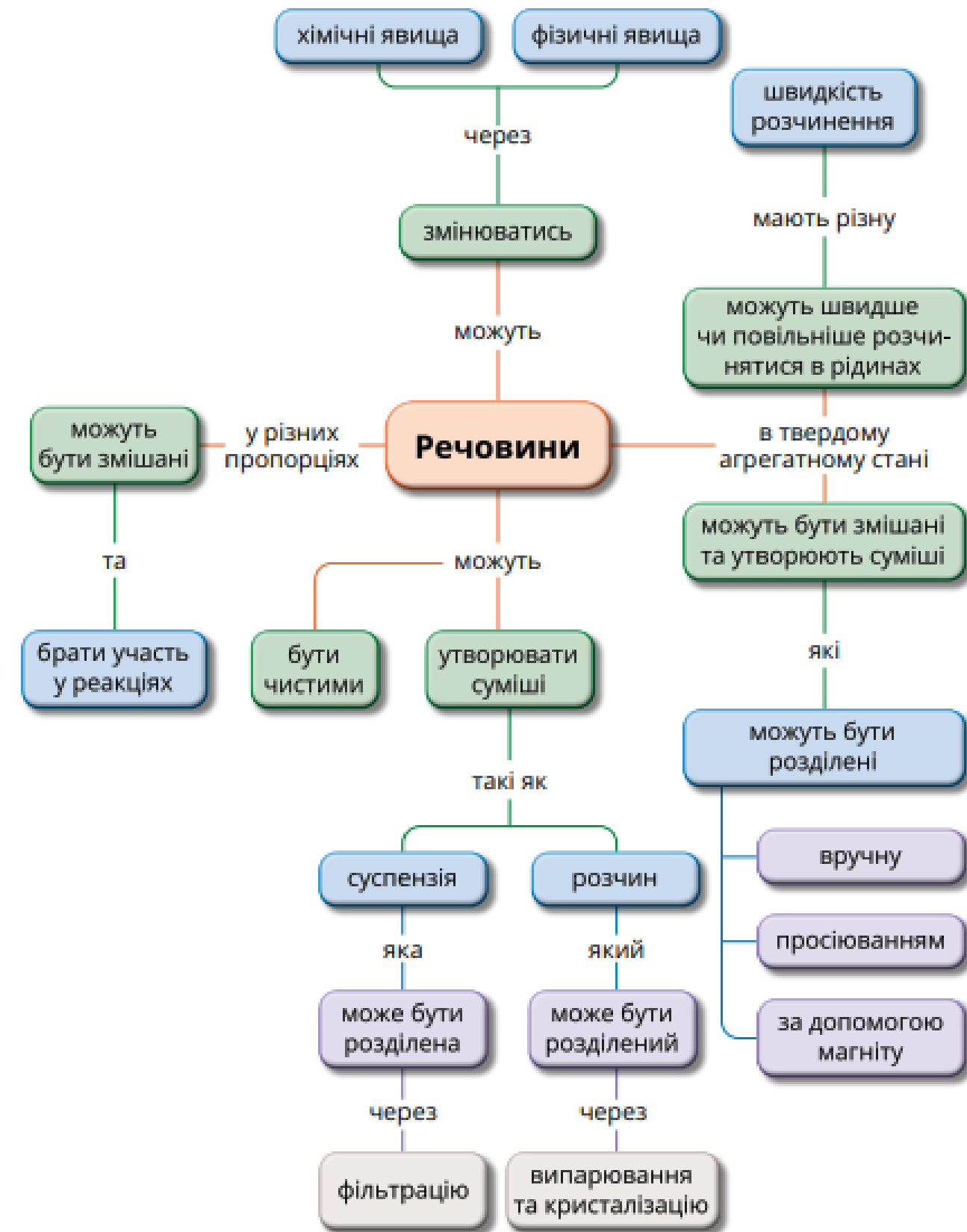
2

Чому не можна торкатися електроприладів мокрими руками?

✓ Опрацьовує і використовує інформацію

Ментальні карти

- Структурування інформації
- Зручно для самостійного відтворення учнями
- Стислий конспект

✓ **Опрацьовує і використовує інформацію**

Встановіть послідовність

- Структурування інформації
- Повторення вивченого
- Логічне мислення

1. Пронумеруйте словосполучення таким чином, щоб показати, якої послідовності дій здебільшого дотримуються науковці під час вивчення навколишнього світу. Впишіть цифри **2–5** у відповідні віконця.

- висловлення припущення
- виконання експерименту, отримання результатів
- обговорення результатів, формулювання висновків
- 1 постановка запитання
- складання плану дослідження

✓ Усвідомлює закономірності природи

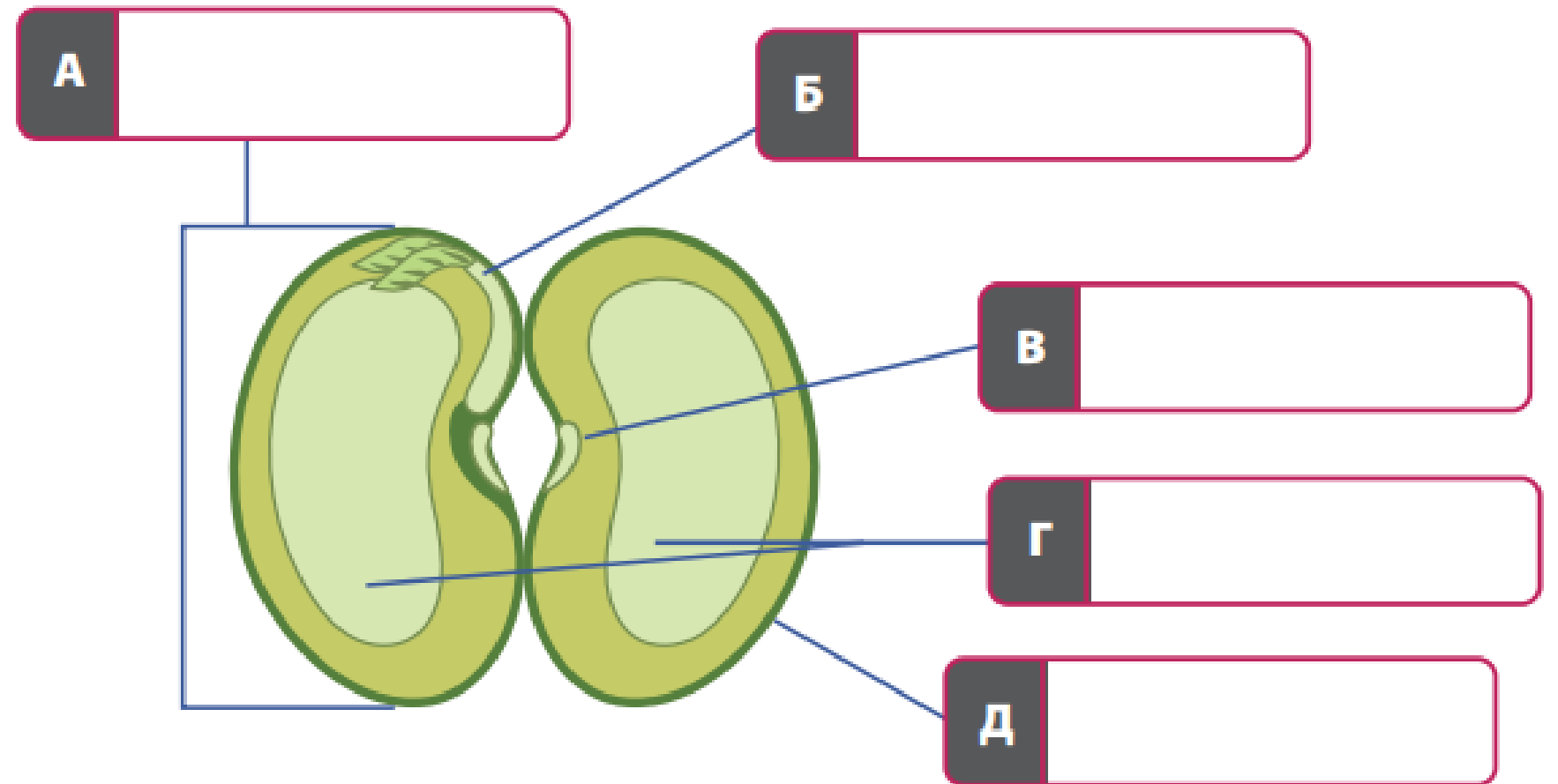
Підпишіть частини малюнка

- Застосування здобутих знань
- Повторення вивченого
- Візуалізація здобутих знань

✓ Усвідомлює закономірності природи

✓ Опрацьовує і використовує інформацію

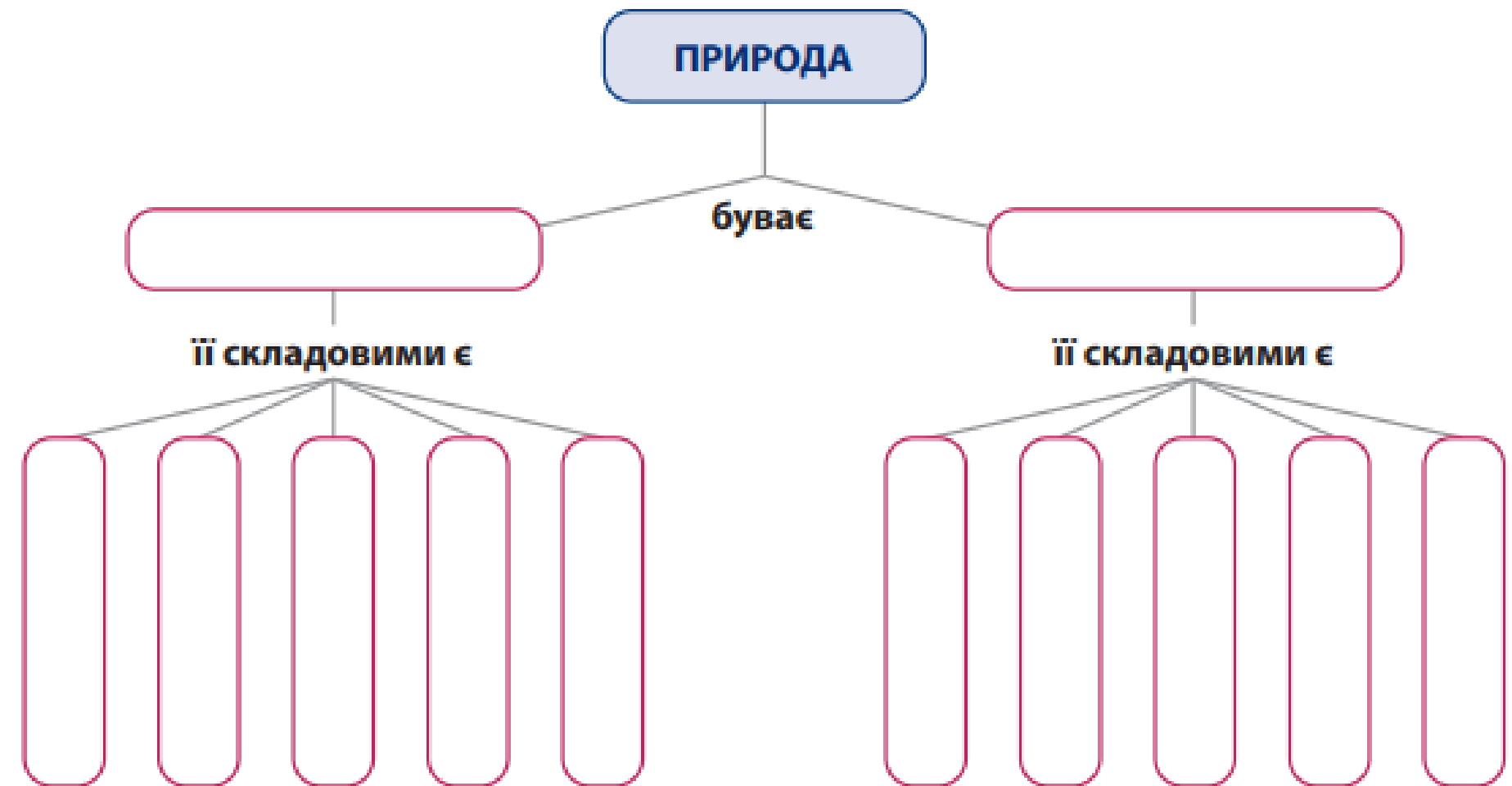
1. Впишіть у віконця назви частин, з яких складається насінина дводольної рослини.

Доповніть речення/ментальну карту

- Логічне мислення
- Використання опорних знань
- Повторення вивченого

3. Доповніть ментальну карту.

✓ Усвідомлює закономірності природи

Знайдіть слова у таблиці

- Структурування інформації
- Повторення вивченого
- Логічне мислення

✓ Усвідомлює закономірності природи

✓ Опрацьовує і використовує інформацію

5. У поданій таблиці знайдіть та обведіть назви природничих наук. Слова можуть бути розташовані горизонтально, вертикально, зліва направо, справа наліво та по діагоналі.

М	Е	Х	А	Н	І	З	М	Г	Б
Е	Я	І	Г	О	Л	О	К	Е	І
Д	І	М	Е	Д	А	Л	Ь	О	О
И	Я	І	Г	О	Л	О	Е	Г	Л
Ц	В	Я	Х	О	Р	Т	А	Р	О
И	Я	І	Ц	А	Т	О	Н	А	Г
Н	А	Б	А	К	И	З	І	Ф	І
А	С	Т	Р	О	Н	О	М	І	Я
П	О	С	А	Н	А	Н	А	Я	Ь

Відповіді на відкриті питання

- Застосування здобутих знань
- Повторення вивченого
- Когнітивні навички

✓ Усвідомлює закономірності природи

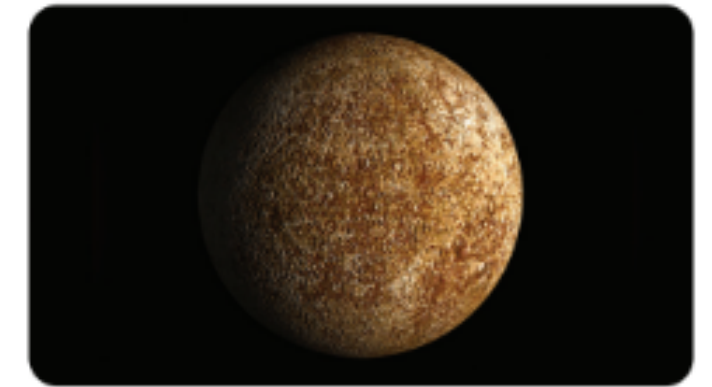
✓ Опрацьовує і використовує інформацію

3. Користуючись додатковою літературою або інтернетом, дайте відповіді на запитання.

a. Чому краплі дощу падають на землю?

б. На якій планеті Сонячної системи ви б важили найменше? Обґрунтуйте свою думку.

в. Стан, за якого вага тіла дорівнює нулю, називають невагомістю. Знайдіть інформацію про приклади цього стану та його вплив на організм людини.

Розподіліть об'єкти по категоріям

- Структурування інформації
- Застосування знань
- Встановлення логічних зв'язків

✓ Усвідомлює закономірності природи

1. Розподіліть зображені об'єкти за категоріями. Запишіть номер зображення у відповідному рядку.

а. Природні об'єкти: _____

б. Об'єкти, створені людиною: _____

в. Тіла неживої природи: _____

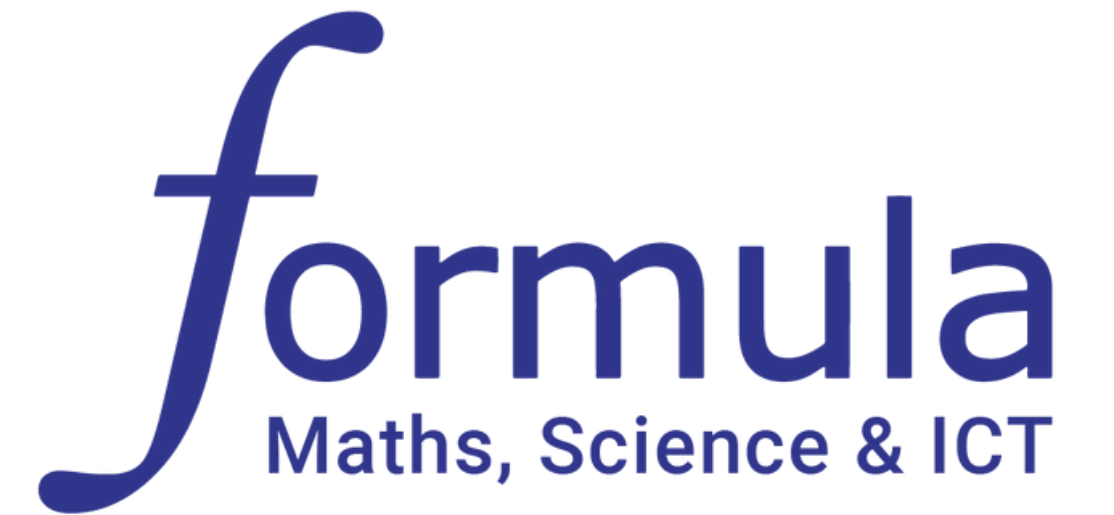
г. Тіла живої природи: _____

Що у підсумку?

Коротко про основне

- ✓ Будь-яке оцінювання може стати формувальним за правильного підходу
- ✓ Формувальне оцінювання важливе для забезпеченні гнучкості освітнього процесу
- ✓ Визначення груп результатів навчальних досягнень в процесі формувального оцінювання полегшує підсумкове (семестрове) оцінювання
- ✓ Різноманітність завдань дає змогу більш повно здійснити оцінювання

Formula - місце щасливих вчителів!

Чому?

Що входить в НМК для 5 класу?

- Підручник
- Робочий зошит (2 частини)

Методична підтримка

- Книга вчителя
- Орієнтовне КТП
- Інтернет-підтримка
- Консультації від видавництва

Що входить в НМК для 6 класу?

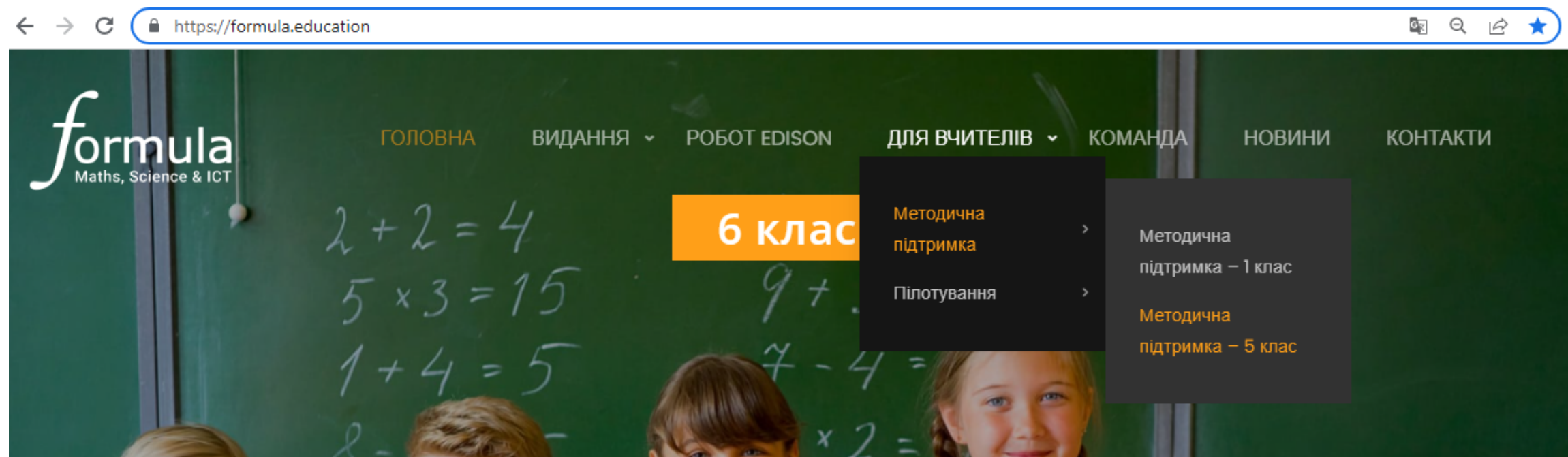
- Підручник
- Робочий зошит
- STEM зошит
- Презентації до уроків

Методична підтримка

- Книга вчителя
- Орієнтовне КТП
- Інтернет-підтримка
- Консультації від видавництва

Методична підтримка

Пізнаємо природу

5 клас

Джон Ендрю Біос

- ✓ Книга вчителя в електронному форматі

[Скачати матеріали](#)

- ✓ Орієнтовне календарно-тематичне планування

[2 години](#)

Книга вчителя

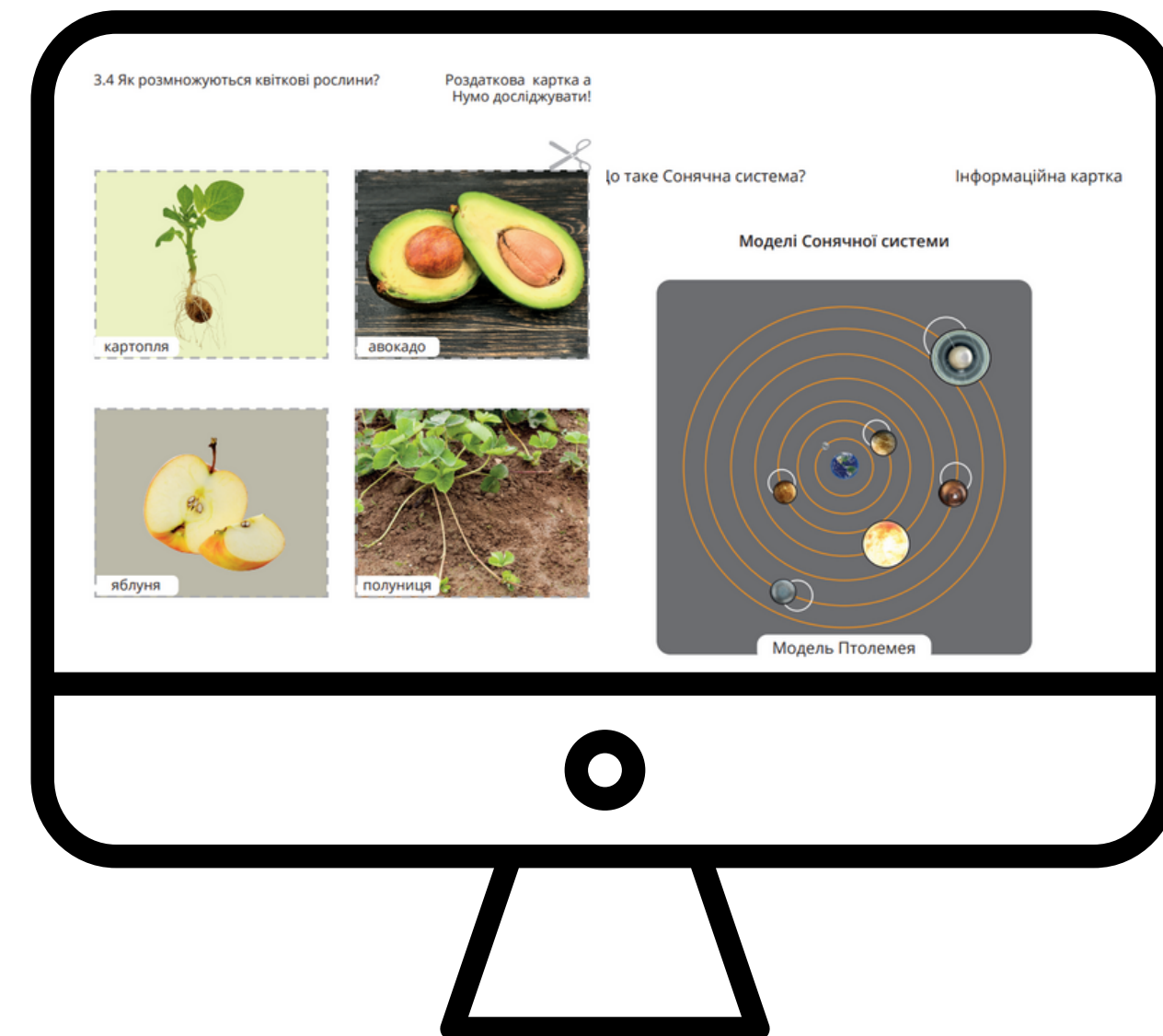
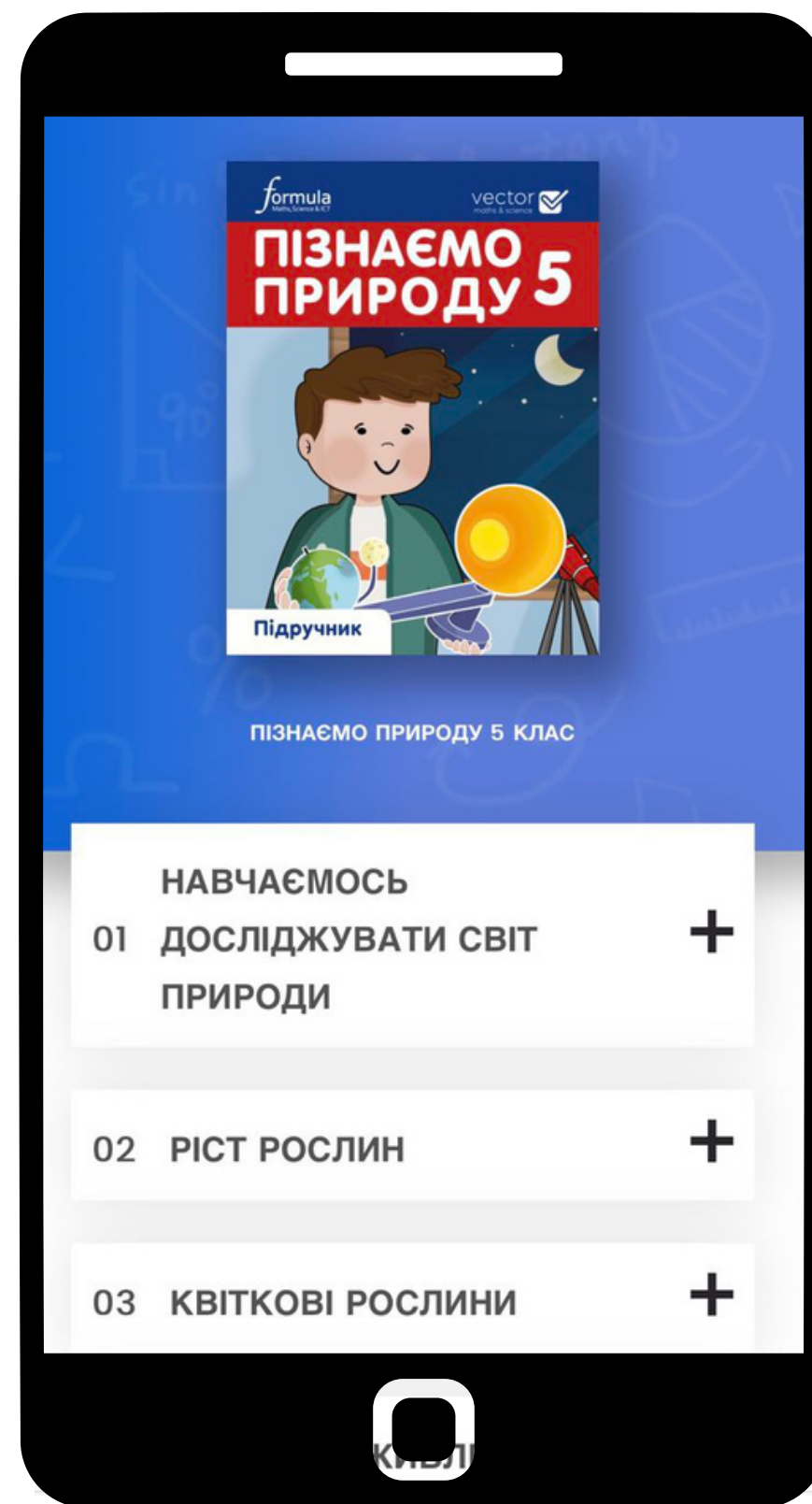
- ✓ Містить план-конспект уроку
- ✓ Перелік необхідних матеріалів та обладнання
- ✓ Практичні поради
- ✓ Підсумкові питання
- ✓ Відповіді до завдань

Інтернет-підтримка

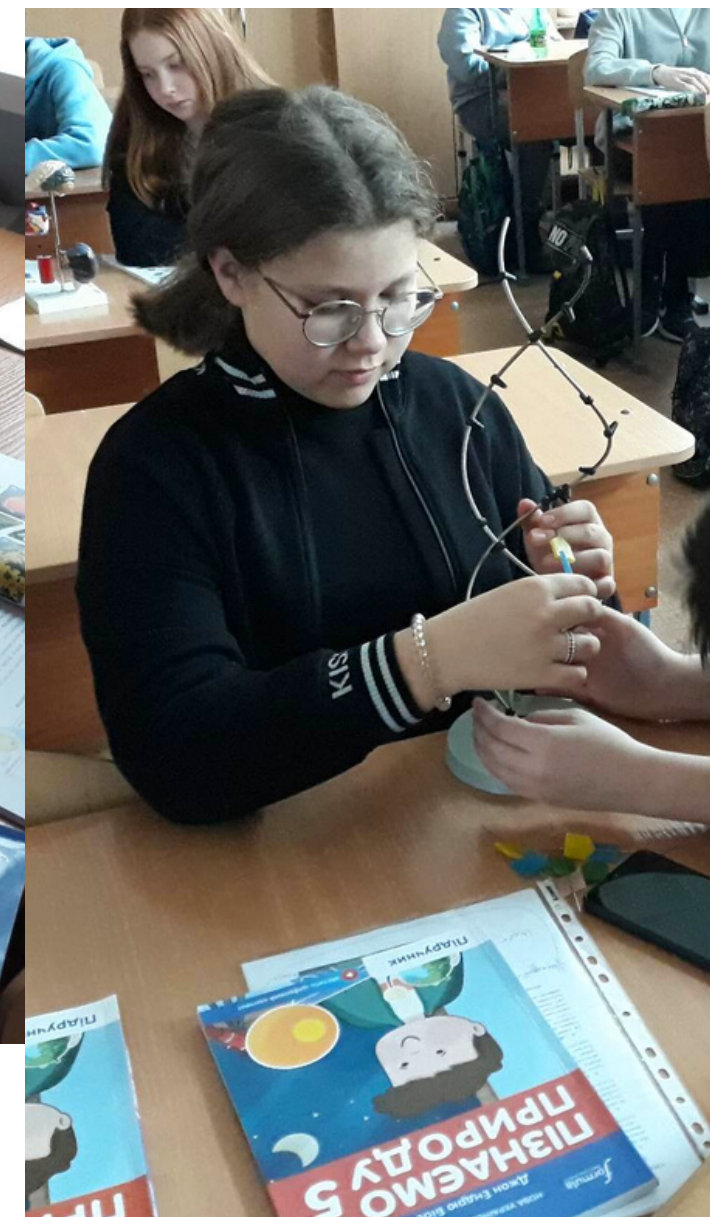
- ✓ Доступ за QR-кодом (є в підручнику)
- ✓ Доступно зі смартфона та комп'ютера
- ✓ Аркуші для "Нумо досліджувати" та проєктів
- ✓ Додаткові матеріали
- ✓ Роздаткові та інформаційні картки

Що вже є у школах?

Для 5 класу:

- + Підручник
- + Робочий зошит (2 частини)

Учні та учениці українських шкіл
вже навчаються за нашими виданнями

"Треба бігти з усіх ніг, щоб тільки залишатися на місці. А щоб кудись потрапити, треба бігти, як мінімум, удвічі швидше!"

Льюїс Керролл "Аліса в Країні Див"

